

Hovedkontor
 Forskningsveien 3b
 Postboks 123 Blindern
 0314 OSLO
 Telefon 22 96 55 55
 Telefaks 22 69 94 38

Avdelingskontor
 Høgskoleringen 7b
 7491 TRONDHEIM
 Telefon 73 59 33 90
 Telefaks 73 59 33 80

E-mail firmapost@byggforsk.no
 Internett www byggforsk.no
 Foretaksnr. NO 943 813 361 MVA

Oppdragsgiver Releka Import AS
Oppdragsgivers adresse PB 6169 Etterstad 0602 Oslo
Oppdragsgivers referanse Tino Rød

Prosjektnr./arkivnr. O 9999-18	Dato 25.01.2005	Rev.dato	Antall sider 6	Antall vedlegg	Gradering Lukket	Forfatter(e) Morten Lian
Prosjektleder Morten Lian	Sign.	Ansvarlig linjeleder Ernts Petter Axelsen	Sign.	Kvalitetssikrer Lars-Erik Fiskum	Sign.	

Oppdragsrapport

Prøving av fugemassene Tec7 og Trans7 til tetting av baderomspanel

Kort sammendrag

Innledning

Norges byggforskningsinstitutt, NBI, har på oppdrag fra Releka Import AS gjennomført funksjonsprøving av fugemassene Trans7 og Tec7 med hensyn på vanntetting i not/fjær forbindelsen til baderomspanel. Fugemassene ble også prøvd med hensyn på vanntettheten mot PVC,- og aluminiumsprofiler som også benyttes til baderomspanel. Funksjonsprøvingen er gjennomført iht. NT Build 448 "Wall coverings and bushings for water pipes and taps in bathrooms: Watertightness". Vedheftsprøver av fugemassene i not/fjær forbindelsen samt vedheften mot PVC,- og aluminiumsprofiler ble prøvd etter prøvemetode C i Byggebransjens våtromsnorm (BVN).

Konklusjon

Det ble ikke målt oppfukning i not/fjær forbindelsen eller i forbindelse med PVC- og aluminiumsprofilene etter funksjonsprøvingen. Alle prøveobjektene tilfredsstillers dermed vanntettheten iht. NT Build 448 "Wall coverings and bushings for water pipes and taps in bathrooms: Watertightness". Prøving av vedheften i forbindelse med de to prøvde fugemassene er vurdert til å være tilfredsstillende. Trans7 og Tec7 kan dermed benyttes til fuging i not/fjær forbindelsen i samt til fuging mot PVC-, og aluminiumsprofiler.

Byggverkets adresse		Byggeår
Metode Laboratorieundersøkelse	Emneord Vanntetthet	Filnavn O 9999-18 Releka rapport 448

1. Innledning

Norges byggforskningsinstitutt, NBI, har på oppdrag fra Relecta Import AS gjennomført funksjonsprøving av fugemassene Trans7 og Tec7 med hensyn på vanntetting i not/fjær forbindelsen til baderomspanel. Fugemassene ble også prøvd med hensyn på vanntettheten mot PVC,- og aluminiumsprofiler som også benyttes til baderomspanel.

Siden fugemassene skal hindre vann i å trenge inn i konstruksjonen er det viktig at det ikke oppstår brudd i heftsoner. Det ble derfor foretatt vedheftsprøver av fugemassene etter endt funksjonsprøving.

2. Prøveobjekter

Baderomspanelet som ble prøvd består av 7 lags kryssfinerplater som kjernemateriale med høytrykkslaminat på framsiden og sperrelaminat på baksiden.

Følgende prøvestykker ble levert av oppdragsgiver for fugemassene Trans7 og Tec7:

- to prøvestykker med sokkellist av aluminium og med not/fjær forbindelse, se [foto 1](#)
- to prøvestykker med utvendig og innvendig hjørnelist av aluminium, se [foto 2](#)
- to prøvestykker både utvendig og innvendig hjørnelist av PVC

All fugingen ble utført av oppdragsgiveren. Aluminiumsprofilene ble rengjort/avfettet med aceton før fuging. PVC - profilene ble ikke rengjort/avfettet før fuging.

Foto. 1:
Prøvestykker med fuging i not/fjær

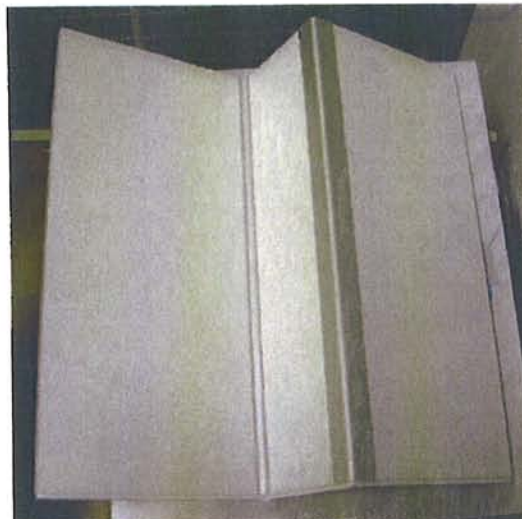

Foto 2:
Prøvestykker med innvendig og utvendig hjørneprofiler

3. Prøvemethoder

3.1 Funksjonsprøving

Prøveobjektene ble funksjonsprøvet i henhold til NT Build 448 "Wall coverings and bushings for water pipes and taps in bathrooms: Watertightness" etter følgende syklus

Fem prøvesykluser med syklustid på 24 timer:

- dusjing av veggfeltene med 23° C vann i to timer
- dusjing av veggfeltene med 40° C vann i to timer
- dusjing av veggfeltene med 23° C vann i to timer
- laboratorieklima i 18 timer (ca. 23° og 50 % RF)

Foto 4
Prøverigg til prøving etter NT BUILD 448

3.2 Prøving av vedheft

Prøvingen av vedheft ble gjennomført etter prinsippene for prøvemethode C i Byggebransjens våtromsnorm (BVN), blad 54.130. Prøvemethoden beskriver kun prøving av vedheften i not/fjær forbindelsen. Vedheften mellom fugemasse og PVC,- og aluminiumsprofilene er også et viktig moment pga. av fare for oppfuktig av baderomspanelet ved eventuell mangelfull vedheft. Det ble derfor foretatt vedheftsprøver av de prøvde fugemassene mot både PVC,- og aluminiumsprofilene. All prøving ble utført i universalprøvemaskinen på laboratoriet til NBI. Prøvene ble strekkprøvd med en belastningshastighet på 5 mm/min. Bruddbildene ble vurdert visuelt.

4. Resultater

4.1 Vanntetthet

Det ble ikke målt fuktighet i not/fjær forbindelsen eller i forbindelsene med PVC,- og aluminiumsprofilene.

Alle prøveobjektene tilfredsstillt dermed vanntette iht. NT Build 448 "Wall coverings and bushings for water pipes and taps in bathrooms: Watertightness".

4.2 Prøving av vedheft

Da fugemasse skal hindre vann i å trenge inn i konstruksjonen, er det viktig at det ikke oppstår brudd i heftsoner, alternativt at vedheftsbruddene oppstår ved en viss kraft. Bruddbildet i limfugen er vurdert visuelt, se tabell 1 og 2. Prosentandel kohesjonsbrudd (brudd i fugemassen) i forhold til andre bruddtyper bedømmes som følger i henhold til BVN blad 54.130:

- tilfredsstillende vedheft: > 95 % kohesjonsbrudd
- hovedsakelig tilfredsstillende vedheft: > 75 % kohesjonsbrudd
- ikke tilfredsstillende vedheft: ≤ 75 % kohesjonsbrudd

Tabell 1:
Fugemasse: Tec7

Forbindelse/profil	Prøve. nr.	Bruddkraft N	Bruddtype
Not/fjær	1	2070	100 % kohesjonsbrudd ¹⁾
	2	1950	"
	3	1990	"
Aluminiumsprofil	1	540	"
	2	630	"
	3	800	"
PVC-profil	1	440	100 % kohesjonsbrudd, se foto 4
	2	590	"
	3	510	"

¹⁾ Kohesjonsbrudd: bruddet oppstod i fugemassen

Tabell 1:
Fugemasse: Trans7

Forbindelse/profil	Prøve. Nr.	Bruddkraft N	Bruddtype
Not/fjær	1	1320	100 % kohesjonsbrudd ¹⁾
	2	1200	"
	3	1300	"
Aluminiumsprofil	1	590	"
	2	330	"
	3	240	"
PVC-profil	1	570	100 % adhesjonsbrudd mot profil ²⁾ , se foto 4
	2	300	"
	3	530	"

¹⁾ Kohesjonsbrudd: brudd oppstår i fugemassen

²⁾ Adhesjonsbrudd: brudd i heftsonen mot profil evt. mot baderomspanel

100 % adhesjonsbrudd betyr at det ikke sitter igjen noe fugemasse mot en flaten det er fuget mot

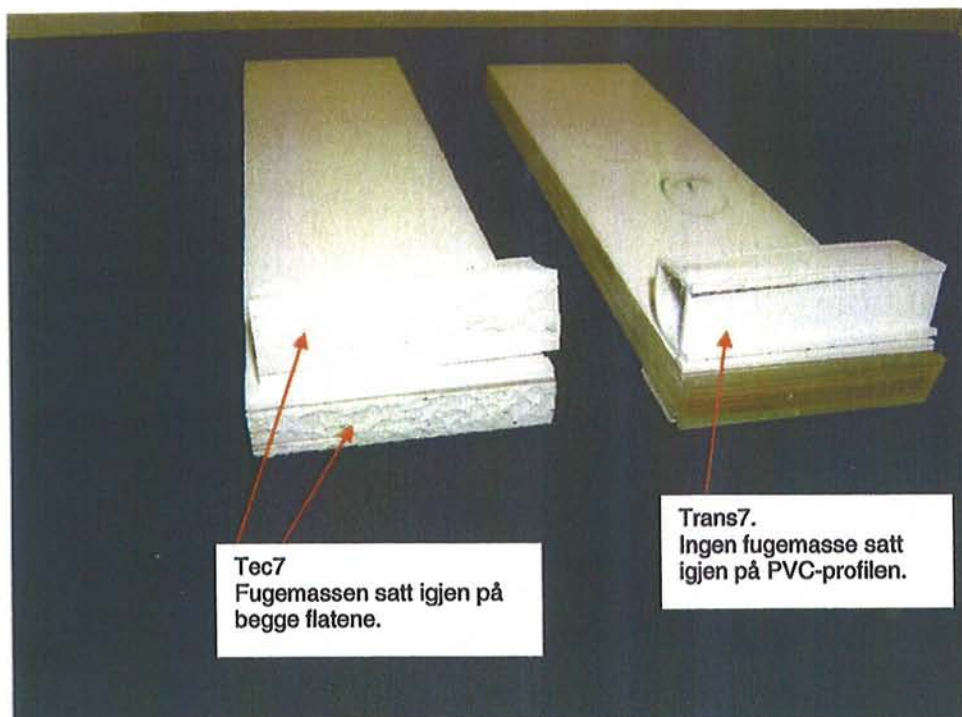

Foto 4
Bruddflatene ved vedheftsprøving av Tec7 og Trans 7

5 Vurderinger av vedheften

5.1 Generelt

Byggebransjens våtromsnorm (BVN), blad 54.130 stiller krav til bruddtype i not/fjær forbindelsen, se pkt 4.2. Det stilles imidlertid ikke krav til bruddtype mot PVC-, eller aluminiumsprofiler. Viser det seg at det er 100 % kohesjonsbrudd i fugemassen ved fugging mot PVC-, eller aluminiumsprofiler så kan man sammenligne dette med kravene til bruddtype i not/fjær forbindelsen. Alternativ vurdering vil være å se nærmere på bruddkrafta der det f.eks. er 100 % adhesjonsbrudd mot enten et profil eller mot baderomspanelet.

5.1 Tec7

Dersom man stiller de samme kravene til bruddtype mot PVC-, og aluminiumsprofilene som for not/fjær forbindelsen så har Tec7 tilfredsstillende vedheft mot de prøvde profilene, se tabell 1.

5.1 Trans 7

Dersom man stiller de samme kravene til bruddtype mot PVC-, og aluminiumsprofilene som for not/fjær forbindelse så har Trans 7 ikke tilfredsstillende vedheft mot PVC-profiler, se tabell 1. Ser man imidlertid nærmere på bruddkraften med fugging av Tec7 og Trans 7 mot PVC-profilene så er bruddkraften omtrent den samme. Bruddkraften er vurdert til å være så stor at Trans7 ikke vil løsne fra PVC-profilene og forårsake oppfuktig av baderomspanelet ved normal montering og bruk. På bakgrunn av dette samt at det ikke ble registrert fuktighet i forbindelse med funksjonsprøvingen så kan også Trans7 benyttes til fugging mot PVC-profiler.

5. Konklusjon

Det ble ikke målt oppfukning i not/fjær forbindelsen eller i forbindelse med PVC- og aluminiumsprofilene etter funksjonsprøvingen. Alle prøveobjektene tilfredsstillter dermed vanntettheten iht. NT Build 448 "*Wall coverings and bushings for water pipes and taps in bathrooms: Watertightness*".

Prøving av vedheften i forbindelse med de to prøvde fugemassene er vurdert til å være tilfredstillende. Trans7 og Tec7 kan dermed benyttes til fuging i not/fjær forbindelsen i samt til fuging mot PVC-, og aluminiumsprofiler.

Oslo, 25.01.2005
for Norges byggforskningsinstitutt

Morten Lian